

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **K. K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 stycznia 2025 r.,

wniosku pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych o wyłączenie sędziego,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Zbigniewa Kapińskiego, sędziego Sądu Najwyższego Igora Zgolińskiego oraz sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygnaturze akt I KK 59/24.

UZASADNIENIE

Sędziowie Sądu Najwyższego: Zbigniew Kapiński, Igor Zgoliński oraz Antoni Bojańczyk zostali wyznaczeni do rozpoznania sprawy kasacyjnej o sygn. akt I KK 59/24. Pismem z dnia 3 grudnia 2024 r., pełnomocnik oskarżycielek posiłkowych, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., wniósł o wyłączenie wskazanych sędziów Sądu Najwyższego od rozpoznania tej sprawy kasacyjnej z uwagi na istnienie okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności, które wynikać mają z faktu, iż powołano tych sędziów na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa

oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3). Na poparcie swego wniosku pełnomocnik odwołał się m.in. do treści uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 oraz orzecznictwa ETPCz i TSUE, podkreślając jego znaczenie dla analizowanego w wystąpieniu zagadnienia.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Przedmiotowy wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Nie budzi wątpliwości, że sędziowie Sądu Najwyższego: Zbigniew Kapiński, Igor Zgoliński oraz Antoni Bojańczyk zostali powołani na urząd sędziego Sądu Najwyższego na podstawie postanowienia Prezydenta RP w wyniku rekomendacji wydanej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie określonym przywołaną wcześniej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. Na wadliwość tej procedury wielokrotnie wskazywano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym w przywołanej we wniosku pełnomocnika uchwale połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., czy też uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22.

Podzielić należy zapatrywania prawne wyrażone choćby w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2022 r., III KK 339/22, że przepis art. 41 § 1 k.p.k. musi być wykładany w taki sposób, aby gwarantować stronie prawo do rozpoznania sprawy przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą. Uwzględnić należy zatem to, czy rozpoznanie sprawy przez określonego sędziego będzie stanowiło o realizacji standardu niezależności i bezstronności, który jest gwarantowany przez przepisy art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPCz i art. 47 Karty Praw Podstawowych. Argumentacja zawarta w przedmiotowym wniosku o wyłączenie sędziów niewątpliwie świadczy o tym, że strona dostrzega wady w procedurze powołania na urząd sędziego, które będą prowadzić do naruszenia wskazanych standardów, gdyby w składzie rozstrzygającym sprawę zasiadali wskazani sędziowie.

Pogląd ten zasługuje na akceptację. Każdy polski sąd jest bowiem związany dokonaną przez ETPCz wykładnią standardu wynikającego z art. 6 ust. 1 EKPCz, a

to nakazuje przyjmować, że orzekanie sędziego Sądu Najwyższego powołanego do tego Sądu w wadliwej procedurze, wiąże się z istotnym i bardzo prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPCz, jak również standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

W konsekwencji, kierując się koniecznością zapewnienia stronie prawa do bezstronnego i niezależnego sądu ustanowionego ustawą (art. 6 ust. 1 EKPCz) oraz w celu ochrony Skarbu Państwa przed ewentualną odpowiedzialnością odszkodowawczą, należało wyłączyć od rozpoznania przedmiotowej sprawy wskazanych we wniosku pełnomocnika sędziów Sądu Najwyższego.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]